

## Branje informacij na živilih pred nakupom prvim nakupom

73 % anketiranih vedno ali pogosto preveri rok trajanja pred (prvim) nakupom živila, 10 % jih to stori občasno, 18 % pa nikoli. Druga najpogosteje iskana informacija je cena, ki jo vedno ali pogosto preveri 69 % anketiranih. Sledijo ime proizvajalca ali blagovna znamka (vedno ali pogosto jo preveri 45 %), **država, v kateri je bilo živilo proizvedeno oz. pridelano (38 %)**, sestava živila (35 %) ter to, ali je bilo živilo pridelano na ekološki način (21 %).

Preglednica 1 prikazuje statistično značilne zveze med branjem določenih informacij na živilih in socialno demografskimi značilnostmi. Vidimo, da je najpomembnejši dejavnik informiranja pred nakupom spol. Ženske vse informacije, po katerih smo spraševali, preverijo pogosteje kot moški.

Preglednica 1: *Povezanost med branjem informacij na živilih pred prvim nakupom in demografskimi značilnostmi*

	Spol	Izobrazba	Starost	Zaposlitveni status	Ocena svojega materialnega standarda	Tip naselja	Regija
Cena	*				*		
Rok trajanja	*	*					
<b>Država, v kateri je bilo proizvedeno</b>	*	*	*	*			
Ime proizvajalca ali blagovna znamka	*	*	*			*	*
Ali je bilo živilo pridelano na ekološki način	*	*	*		*	*	*
Kaj živilo vsebuje	*	*				*	*

<sup>1)</sup> \*  $p \leq 0,05$

<sup>2)</sup> Število enot (n) v posamezni kombinaciji spremenljivk je bilo od 883 do 1169.

Spolu po pomembnosti sledi izobrazba - višja ko je, bolj posameznika vodi k preverjanju informacij o živilu pred nakupom. Starost, tip naselja in regija so bili tretji najpomembnejši dejavniki informiranja o živilu pred nakupom. Najmlajša starostna skupina (od 18 do 25 let) je v treh primerih poročala o manj pogostem prebiranju informacij kot obe starejši (2 do 45 in 46 do 65), in sicer pri državi proizvajalki (Preglednica 7.7 v prilogi), pri proizvajalcu/blagovni znamki (Preglednica 7.8 v prilogi) in pri certifikatu o ekološki pridelavi (Preglednica 7.9 v prilogi). Nadalje rezultati kažejo, da urbano prebivalstvo pogosteje kot ruralno preveri blagovno znamko/ime proizvajalca, ali je bilo živilo pridelano na ekološki način ter kaj vsebuje. Vse te tri informacije pa v primerjavi z vzhodom pogosteje preverjajo prebivalci zahodne Slovenije. Materialni status anketiranca oz. njegova lastna groba ocena, zaposlitveni status in regija sodijo med manj pomembne dejavnike: ceno pogosteje preverjajo manj premožni (Preglednica 7.5 v prilogi), ekološkost pridelave pa bolj premožni (Preglednica 7.9 v prilogi), **državo proizvajalko najpogosteje preverijo upokojeanci (in najredkeje študenti)**, sestavo živila pa prebivalci zahodne Slovenije (Preglednica 7.7 in 7.10 v prilogi).

To je bil pogled na preglednico 7.1 z vidika stolpcev. Če jo pogledamo po vrsticah, ugotovimo, da je preverjanje cene in roka trajanja najmanj odvisno od socialno demografskih značilnosti (dva dejavnika), preverjanje ekološkosti pridelave pa najbolj, saj je odvisno kar od petih dejavnikov - spola, izobrazbe, starosti, ocene materialnega položaja, tipa naselja in regije.

Vir: Prehrambene navade odraslih prebivalcev Slovenije z vidika varovanja zdravja (PF, Ljubljana, 2009)